

Voetwegels door het oude Land van Haaltert

Praktische gegevens

- ▶ LENGTE: 15 km
- ▶ TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 30 (1:50.000)
- ▶ VERTREKpunt: Aan de kerk van Heldergem in Oost-Vlaanderen

Heldergem is een dorp in het zuidoosten van Oost-Vlaanderen, ten zuidwesten van de stad Aalst. Samen met Denderhoutem, Kerksken en Terjoden vormt Heldergem de fusiegemeente Haaltert. In de dertiende eeuw reeds vormden deze gemeenten, samen met Aigem, de heerlijkheid 'Land van Haaltert' onder de heren van Rotselaer.

Deze regio is nog steeds een toonbeeld van landelijke authenticiteit. De boer bewerkt zijn land en op tweede Sinksendag is er de jaarlijkse grote kermis. Het ontbreken van actie in de streek werd zelfs al meermaals lyrisch bezongen.

We vertrekken aan de Sint-Amanduskerk. In de kerkmuur zie je zeven opvallende nissen ter ere van de Heilige Korneel. Vroeger stond de kerk wat verder, op een plaats die nu nog 'Oud Dorp' genoemd wordt. De vroegere kerk werd in 1859 verwoest door de bliksem en het schijnt dat slechts acht toenmalige burgers van de gemeente de kerk op dezelfde plaats wilden behouden.

Bij toeristen is de streek weinig bekend. De vereniging 'De Streekspiegel' wil hier, onder andere door het uitgeven van toeristische kaarten, verandering in brengen.

In het begin van de wandeling lopen we langs de Molenbeek van Erpe-Mere. Nergens in Vlaanderen is een stroomgebied te vinden met een even rijk patrimonium aan watermolens als deze Molenbeek. Door even van het parcours af te wijken kan je de Engelsmolen bekijken en onze wandeling komt langs de Gotegemmolen. Deze korenmolen met metalen bovenslagrad werd al vermeld in 1387 en werd in 1993 beschermd als monument. Gedurende meer dan zes eeuwen zorgde het ophouden van het water bij de Gotegemmolen voor een verhoogd waterpeil tussen de Engelsmolen en de Gotegemmolen. Hierdoor kon zich tussen de beide molens een unieke vegetatie met dotterbloemen ontwikkelen. Het natuurreservaat langs de vallei van de Molenbeek tussen de twee molens heet trouwens 'Den Dotter'. Nu er sinds enkele jaren in de Gotegemmolen geen meel meer gemalen wordt en nu sinds 2007 de molen niet meer draait, loopt dit natuurgebied mogelijk gevaar. Wat als de molenaar de balken laat zakken? Wat als de molenaar zijn molen verkoopt? Bovendien zijn dotterbloemgraslanden wettelijk beschermd en mogen ze niet gewijzigd worden. Het stuwrecht aan een watermolen daarentegen is per definitie eigendom van de eigenaar van de watermolen. Een moeilijk geval.

Voor de wandelaar is het gebied tussen Heldergem, Haaltert, Kerksken en Erpe-Mere een waar paradijs. Zeldzaam zijn de plaatsen in Vlaanderen waar zoveel veldwegen en smalle paden bewaard zijn gebleven. Hier kan je met een gedetailleerde stafkaart in de hand naar hartelust de velden verkennen. Maar net nu, bij de voorbereiding van deze wandeling, moest mijn verrukking over dit wandelparadijs de verstomming naast zich dulden over een krantenbericht van 26 november 2008. De gemeente Haaltert was blijkbaar veroordeeld voor het slecht onderhouden van haar wandelpaden: putten, begroeiing en plassen zouden de (gemakkelijke?) doorgang hinderen. Een lokale wandelaar had klacht neergelegd tegen de gemeente en gelijk gekregen nadat de voorzitter van de rechtbank bij een bezoek ter plaatse uitgleed op een van de prachtige paadjes en hierbij zijn ligamenten scheurde. De wandelingen in dit gebied zijn hierdoor in die zin bedreigd dat de gemeente tegen februari 2009 de toestand van de wandelpaden moet verbeteren. In december 2008 waren reeds de eerste herstellingswerken zichtbaar: grachten worden gegraven om beekjes binnen perken te houden en houtschors wordt op de paden gegooid.

Als Vlaanderen zijn wandelpaden wil inrichten zodat voorzitters van rechtbanken tijdens de uitoefening van hun functie er niet meer kunnen op uitglijden, ziet de toestand er zorgwekkend uit voor onze wandelingen. Haast u dus naar Haaltert voor deze prachtige wandeling.

Beschrijving

Stap de Processieweg in naast de kerk. Een eerste zijstraatje links laat je liggen en bij de volgende splitsing volg je naar links. Tussen de huizen met nummers 40 en 42 verlaat je de weg en je slaat rechtsaf in een klinkerpad, het eerste in een lange reeks vandaag. Het pad bocht naar links en brengt je snel in de kouters. Bij een gracht verdwijnen de tegels, het pad loopt in dezelfde richting verder tussen akkers. Het plaatselijke Steenbeekpad komt bij een bosje van links, maar jij stapt hier rechtdoor over een graspad langs de rechterrاند van het bosje. Bij het einde van het bosje loop je verder rechtdoor in een pad tussen afsluitingen. Je komt bij een helder beekje. Sla hier linksaf, een pad dat het stroomafwaarts beekje volgt. Na 400 meter kom je uit op een kruispunt met een brede verharde weg, een bank en rechtdoor een pad door een bosje.

Als je ervoor kiest om de oude Engelsmolen even te gaan bekijken, volg je de verharde weg naar links en een halve kilometer verder naar rechts. Na het eventuele bezoek stap je langs dezelfde weg terug naar het kruispunt met bank. In totaal bezorgt dit uitstapje je anderhalve kilometer extra, die niet in de lengte van de wandeling begrepen is.

Met de bank aan je linkerhand volg je de verharde weg. Bij een kruispunt met een bank ga je rechtdoor over de brede veldweg. Ongeveer tweehonderd meter voorbij dit kruispunt moet je linksaf slaan in een pad, tussen een bosje links en een weide rechts. Dit pad leidt je met een ijzeren brugje over de Molenbeek. Bij een kapel van O.L.V. Van Lourdes kom je uit in de bocht van een asfaltwegje. Loop even rechtdoor over deze weg en neem snel de eerste weg rechts. De weg verandert voorbij een huis in een veldweg die er soms zeer modderig kan bijliggen. In het verlengde van de veldweg loop je in dezelfde richting verder, nu met een pad over akkers. In de buurt van een beekje wordt het pad betegeld. Het kronkelt je naar een

asfaltwegje. Rechtsaf op deze Gotegemstraat.

Je komt voorbij de Gotegemmolen en je steekt de Molenbeek over. Even voorbij een visvijver aan de rechterkant van de weg sla je linksaf in een tegelpad dat vertrekt langs de gevelmuur van een café. Rechts van het pad is er een bosje. Aan het eind van dit bosje ga je rechtdoor verder over het tegelpad. Het pad volgt de Molenbeek op een afstand: tussen de beek en het pad liggen bosjes. Je komt uiteindelijk uit op een smal asfaltwegje: rechtsaf. Je komt uit Blauwbos en je slaat op het kruispunt linksaf. Op het kruispunt van Stevensveld en Duivelshoek rechtsaf. Aan het laatste huis loop je verder over een pad tussen afsluitingen. Het pad brengt je in een straatje. Met dit straatje daal je naar rechts.

Op de Oostdorpstraat ga je naar links, tussen nieuwe huizen. Sla rechtsaf in de eerste zijweg, de Gootstraat. Tegenover nummer 20 kies je schuinlinks voor een veldweg. Let op: slechts enkele tientallen meters ver in de veldweg moet je al linksaf een smal graspad kiezen tussen afsluitingen en oude boomgaarden. Het pad brengt je op een verweerd asfaltwegje dat je 50 meter naar links volgt. Voor het eerste huis sla je rechtsaf in een volgend pad tussen afsluitingen. Een volgende asfaltweg steek je over en, links van het huis met nummer 21, neem je een tegelpad. Op een volgend kruispunt met een pad links ga je enkele meters naar rechts en dan linksaf in een pad tussen sparren en een afsluiting. Tweehonderd meter ver op dit pad, bij een paardenweide en ter hoogte van een serre en een overdekte standplaats voor een wagen, kies je rechtsaf een graspad. Je loopt tussen sparretjes en de paardenweide. Op een kruispunt met een veldweg volg je niet het pad rechtdoor maar je slaat linksaf op de veldweg, langs een paardenweide. Bij het einde van de paardenweide stap je nog even rechtdoor. Bij enkele garageboxen aan de linkerkant sla je rechtsaf naar een hek van een weide: daar volg je links een pad tussen afsluitingen. Een zijpad links laat je liggen. Het pad maakt een haakse bocht naar rechts en verder een haakse bocht naar links. Na deze laatste bocht sla je in het eerste zijpad rechtsaf. Ja loopt nu langs achtertuintjes. Bij een huis loop je over asfalt verder en je komt uit in een straat. Linksaf op deze straat.

Ja laat de Bosstraat rechts en links liggen en je stapt rechtdoor in de Hooglareweg. Voorbij de huizen loop je een tegelpad op. Opgelet: slechts twintig meter ver op de tegels verlaat je het tegelpad en je slaat rechtsaf in een smal graspad. Het pad loopt over akkers en daalt af naar een klein beekje. Na het beekje stijgt je over een mooi graspad tussen weide en akker. Het pad brengt je op een bredere veldweg. Je neemt deze veldweg rechtsaf, je steekt een smal betonbaantje over en je loopt weer op een grasweg. Je houdt de afsluiting aan je linkerhand en je stijgt. Op de top krijg je een mooi uitzicht over Haaltert. Tussen afsluitingen daal je weer. Even moet je de rechterkant van een grasland volgen. Aan het einde van dit grasland, net voor de weg begint te stijgen in de richting van huizen, kies je rechtsaf voor een volgend graspad tussen afsluitingen. Het pad loopt verder langs een bosje links en je krijgt rechts voor je grote stallen in het gezicht. Je steekt een veldweg over die rechts in de richting van de stallen loopt en je stapt rechtdoor over alweer een smal tegelpad. De tegels maken een haakse bocht naar rechts en onmiddellijk erna, waar de tegels een bocht naar links maken, verlaat je het tegelpad en je loopt rechtdoor over een graspad tussen afsluitingen. Bij het einde van de afsluiting aan je linkerhand volg je de grasweg naar links. Deze brengt je in een straat.

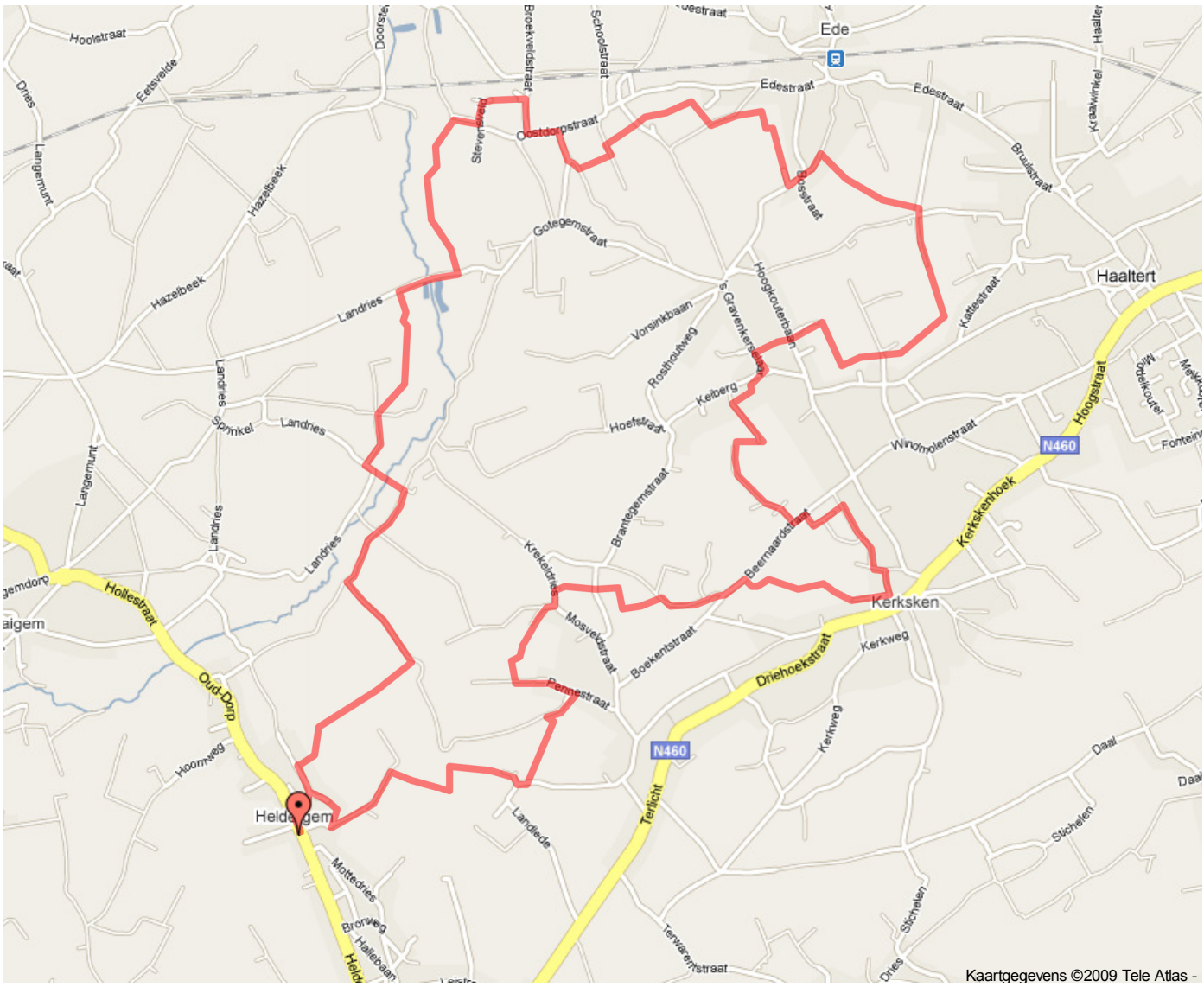
Steek de straat gewoon over en ga aan de overkant rechtdoor over een klinkerpad. De tegels brengen je in 's Gravenkerselaar: linksaf op deze straat.

Bij een pleintje met kapel ga je rechtsaf in Keiberg en onmiddellijk, bij het huis met nummer 5, linksaf in een tegelpad dat achter de huizen loopt. Op een kruispunt bij een betonnen garage kies je links, een dalende grasweg. Aan je rechterhand eerst een akker en daarna weiden. Aan het einde van de tweede weide is er rechts een smal pad tussen afsluitingen. Het pad brengt je bij een helder beekje. Na de oversteek van dit beekje stijgt je over een grasweg. Je laat een pad rechts liggen en je stijgt verder met de veldweg die nu breder wordt. Je krijgt de kerktoren van Kerksken in het vizier. De veldweg loopt in de richting van huizen en brengt je op een straat.

Volg de straat even naar links en na 50 meter sla je rechtsaf in een straat uitgezonderd voor plaatselijk verkeer. Je wandelt door een woonwijk. Na een bocht naar links ga je op de splitsing rechtdoor. Een pad brengt je op een ander pad dat je rechtsaf volgt. Bij het einde van het klinkerpad daal je verder door de wijk. De Deeskensweg komt van rechts maar je gaat rechtdoor. Op een kruispunt linksaf en vrij snel bij huisnummer 25 weer rechtsaf. Bij een klein kapelletje kan je korter gaan door rechtsaf te slaan, een pad tussen weiden en een berm bij achtertuinen. Gemakkelijker is het om bij het kleine kapelletje nog even rechtdoor te gaan en dan rechtsaf te slaan in Kerkskenveld. Bij einde van het straatje is er een tegelpad naar links maar je gaat hier rechtdoor in een grasweg. Waar van rechts het pad van het kapelletje komt bocht je mee naar links en je loopt hier weer op een graspad tussen afsluitingen. Je let niet op zijpaden links en je blijft het pad volgen. Deze asfaltweg volg je naar links maar al snel, bij het huis met nummer 36, verlaat je de weg en je slaat schuin rechtsaf in een veldweg. Onderweg is er een keer een tegelpad links, maar je blijft deze veldweg volgen tot na een bocht naar rechts. Aan het eind van een bosje aan de linkerkant van de weg sla je namelijk linksaf in een graspad tussen afsluitingen dat naar de huizen loopt. Bij het eerste huis ga je niet rechtdoor maar sla je rechtsaf, langs een haag. Waar de afsluiting aan je linkerhand eindigt sla je linksaf, langs de afsluiting. Zo loop je tot op een asfaltwegje.

Alweer steek je deze asfaltweg gewoon over en je volgt een volgend tegelpad. Dit pad brengt je in een straat: even naar links over deze straat en op het kruispunt van de Krekeldries en de Mosveldstraat naar rechts. Bijna onmiddellijk sla je linksaf in een veldweg, langs de roosbruine gevel van het huis met nummer 59. Voorbij een hek links wordt de weg een smal pad tussen afsluitingen. Het pad daalt en brengt je bij een beekje dat je oversteekt. Het pad klimt naar een veldweg: linksaf op deze veldweg in de richting van huizen.

Bij nummer 29 sla je rechtsaf. Je let niet op een zijpad links vooraan in het straatje. Op het einde van een tuin draait de veldweg naar rechts en je ziet de kerk van Heldergem in de verte al liggen. Laat je niet verleiden: waar deze weg bij de ingang van de eerste weide links komt, moet je linksaf gaan langs de afsluiting van deze weide en op de rand van een akker. Nee, een pad is hier even niet te zien. Snel echter vind je rechtsaf een smal graspad tussen weiden. Even moet je door een weide. Nadien daalt het pad langs een bosje. Je loopt even langs een beekje en het pad brengt je dan op een asfaltwegje. Rechtsaf maar onmiddellijk, bij het huis met nummer 6, rechtsaf. Het asfalt verdwijnt snel en je loopt weer op een graspad. Het pad daalt tussen weiden, loopt even door een bosje en daalt dan af naar een beekje. Volg dit beekje naar links. Iets meer dan honderd meter verder verlaat je het beekje en je neemt rechts de stijgende veldweg. Hogerop stijgt je verder over het gras langs de afsluiting aan je linkerhand. Het jonge bos rechts is het 'geboortebos', waar jaarlijks een deel jonge boompjes bijgeplant worden voor de nieuw geboren. In de buurt van de geboortelijst neem je de brede veldweg die links in de richting van de kerk van Heldergem loopt. Op asfalt tussen de huizen kan je net voor de bocht naar rechts nog een tegelpad nemen dat je weer in de buurt van de kerk brengt.

wandelen@mail.be